

BOSNIA AND HERZEGOVINA
Ministry of Communication and Transport
Directorate of Civil Aviation

Događaj:	Pas na PSS
Datum, vrijeme i mjesto događaja:	06.12.2019. godine, 13:30 UTC, aerodrom
Učesnici u događaju i njihovo stanje:	<ul style="list-style-type: none">- Avion- Pas/mačka
Opis događaja:	<p>Podnosilac izvještaja je naveo:</p> <p>Nakon što je pilot vazduhoplova dobio ILS prilaz, obavestili smo aerodromsko preduzeće da se mačka (pas) „pošto smo ih teško razlikovali zbog zalska sunca i sumaglice“ nalazi pored PAPI-ja za sletanje. Aerodromsko je sa vozilom izašlo da otera psa. Student pod nadzorom je rekao pilotu vazduhoplova da javi 5 NM FINAL, pošto je aerodromsko vozilo oteralo psa prema kanalu, vozilo je napustilo RWY. Student je rekao pilotu, da mu je odobreno sletanje i nastavio praćenje kretanja psa. Pas se počeo kretati prema RWY i student je uz asistenciju instruktora rekao pilotu vazduhoplova IF ABLE GO AROUND DUE TO DOG ON RWY, što je pilot i učinio. Odmah je obavješteno aerodromsko preduzeće i vozilo je opet izašlo na RWY, i ovaj put su oterali psa i ostavili jednu osobu koja je bila pored kanala da pas opet ne bi izašao na RWY. U ponovnom prilazu vazduhoplov je sletio bez problema.</p>
Opis postupaka učesnika u događaju:	
Okolnosti pod kojima se događaj desio:	

<p>Preduzete mjere:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vazduhoplovni subjekt s kojim je događaj u vezi; 2. Organizacione jedinice BHDCA. 	<p>1. Sprovedena je istraga ovog događaja</p> <p>Zaključci sprovedene istrage:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Vazduhoplov je nakon dobijenog odobrenja za slijetanje od TWR, morao izvršiti ponovni prilaz za slijetanje, zbog pojave psa/mačke litalice u blizini PAPI svjetala na RWY. -Ponovni prilaz i slijetanje vazduhoplova je izvršen bez ugrožavanja bezbjednosti letenja (Safety) i prema propisanoj proceduri. -Rješavanju ovog dugogodišnjeg problema se pristupilo i putem delegiranja teme na sastancima Komiteta za bezbjednost aerodroma, od strane predstavnika BHANSA-e, kao i samog operatora aerodroma i na osnovu zaključka aerodromskog Komiteta bezbjednosti Oružane snage BiH su pristupile potpunoj rekonstrukciji ograde perimetra, koja je u njihovoj nadležnosti. -Ograda perimetra je cjelovita ali potrebno je kontinuirano zatvarati i najmanje otvore na ogradi ili na tlu ispod, da bi se spriječilo provlačenje životinja, što bi trebale izvršiti Oružane snage BiH. -Prema informaciji dostavljenoj od Safety Manager-a aerodroma, preventivno hvatanje pasa litalica na vojnom dijelu aerodroma je obavljeno u više navrata. -Na sjednici Komiteta bezbjednosti aerodroma održanoj 09.12.2019. godine, razmatran je ovaj događaj i doneseni su sledeći zaključci: <ul style="list-style-type: none"> * U slučaju prisustva životinja na ili u blizini PSS pri slijetanju ili polijetanju, jedan radnik aerodromskog operatora zadržaće se na lokaciji bezbjedno udaljen od PSS uz komunikaciju sa JPAKL, kako bi spriječio da životinja uđe na PSS, sve dok se ne obavi postupak slijetanja ili polijetanja. * Uticati na svijest svih radnika, pozivanjem na poštovanje zabrane hranjenja pasa, rastjerivanje uočenih životinja i prijavljivanje lokacije prisustva, kako bi se organizovalo hvatanje i odvoz u azil. -Aerodromski operator je uputio dopis svojim službama, koje su nadležne i upoznao zaposlene sa prijavljenim događajem, kao i mjerama koje trebaju preduzeti. <p>2. Stručno lice SMD-a je izvršilo analizu ovog događaja.</p>
---	---

Indeks procjene rizika i razlog: (Vidjeti Prilog 2, 3. i 6 ovog Uputstva)	E2 prema RAT metodologiji EUROCONTROL-a Ovaj događaj nije uticao na bezbjednost letenja (Safety). Ovakva vrsta događaja dešava se često.
Prijedlog mjera prevencije: (Bezbjednosne preporuke)	Uputiti dopis aerodromu na kome se desio ovaj događaj, u kojem ih pozvati na izvršenje preuzetih obaveza iz zaključka sa sjednice Komiteta bezbjednosti aerodroma od 09.12.2019. Zatražiti da aerodromski operator nastavi da kontinuirano sarađuje sa nadležnom higijeničarskom službom u cilju blagovremenog hvatanja i odvoza u azil pasa koji se pojave u zoni aerodroma, da ne bi došlo do ugrožavanja bezbjednosti letenja (Safety), a imajući u vidu obaveze koje definišu ovu problematiku propisane "Pravilnikom o aerodromima".
Prijedlog drugih mjera:	
Da li je potrebno dalje ispitivanje događaja: DA/NE (dati obrazloženje)	
Potpis imenovanog lica koje je radilo na obradi i analizi događaja i datum: (Ako na obradi i analizi radi više imenovanih lica)	Ilija Savatić,
Potpis rukovodioca Odjeljenja i datum:	